

CĂSĂTORIA ȘI DECESUL ÎN REGISTRELE DE STARE CIVILĂ ALE PAROHIILOR GRECO-CATOLICE DIN ȚARA OAȘULUI (1880-1918)

Conținutul se va desluși de-a lungul expunerii, care nu se dorește mai mult decât o incursiune în lumea căsătoriei și a deceselor, pentru a reda tumultul vieții de acum două veacuri. Menționez astfel natura experimentală a cercetării, cât și încercarea realizării sale ca stil, narativă și tip de anchetă. Ea e menită să tatoneze teritoriul viitoarelor expuneri, oferind o schiță provizorie și incompletă, pe care alte cercetări o vor îmbunătăți cu siguranță. Lucien Febvre consideră: „Istoria-știință a omului, știință a trecutului uman și nu știință a lucrurilor și conceptelor. Deoarece nu reconstituirea faptelor ne poate reconstitui trecutul, ci redescoperirea oamenilor, prin intermediul faptelor”¹. Astfel, parcurgerea registrelor de stare civilă declanșează pasiunea de-a descoperi oamenii, unicul obiect al istoriei, un obiect care nu este un fragment din realitate, ci omul însuși, surprins în cadrul grupului al căruia membru era. Istoricul își pune întrebări care-i permit să pătrundă în trecut, dar nu pentru a-l reconstituie „aşa cum a fost”, ci pentru a găsi răspunsuri la întrebările actuale, date de devenirea umanității. Istoria mentalităților ne învață să înfruntăm mai direct realul, în toată complexitatea lui, în totalitatea lui².

Registrele de stare civilă necesare notării cununiilor și deceselor în Țara Oașului, reprezentau un instrument de evidență și o sursă istorică ce înglobează constatari din realitatea înconjurătoare. Dubla atitudine mi s-a părut revelatoare, în prefigurarea ordinii sentimentale: atitudinea față de iubire și atitudinea față de moarte; ambele dezvăluind efectele și consecințele tradiționalismului.

În comitatul Sătmarului s-a evidențiat un spațiu interesant, Țara Oașului, ținut izolat cu o înfățișare particulară - un platou înalt de peste 200 metri, înconjurat de munți vulcanici a căror înălțime variază între 400-1200 metri³. Incursiunea în lumea registrelor parohiale greco-catolice, pentru a reda tumultul vieții, cuprinde sate ca: Negrești, Bicsad, Batarci, Turț, Călinești-Oaș, Prilog și Vama. Societatea oșenească era în esență rurală, țărăniminea formând cel mai larg segment al populației și clasa cea mai numeroasă. Populația era dependentă de agricultură, pentru a-și asigura rezervele de hrană necesară. Țara Oașului, într-o hartă austriacă de la 1881, evidenția doar mijlocul bazinului Negrești, între Bicsad și Boinești, fiind libere de pădure, folosite pentru culturi. În rest o masă întinsă de pădure, cu aşezări omenești amplasate în mijlocul pădurilor de stejar⁴.

Satul tradițional a fost scena unor eforturi dure pentru supraviețuire împotriva mediului ostil, a căruia victimă era omul. Biserica Unită din comitatul Sătmarului, cât și din întregul spațiu transilvănean, reprezenta un bastion. Întreaga viață se desfășura în ambianța locuinței, fie ea săracă sau bogată, fiind adăpostul momentelor cruciale ale oricărui om, de la naștere până la moarte. Recompunerea vieții de zi cu zi pentru sfârșitul secolului al XIX-lea și începutul secolului al XX-lea ar putea fi hazardată, deoarece incursiunea în sensibilitatea colectivă ar fi greu de înțeles în afara faptelor cotidiene. Lumea satului a fost agresată de cele mai diverse suferințe și violențe, amplificate de lipsuri accentuate de foamete și alimentație acută.

Cununia și căsătoria ritmău ciclul de viață al individului, acesta stând sub patronajul total al bisericii și credinței, atât la nivelul ritualului, cât și al sensibilității⁵. Actul căsătoriei era plasat într-un cortegiu de derogări, dispense și dezlegări gestionate de biserică. Conduita socială a avut un rol hotărător în constituirea cuplului, mariajul rămânând în esență un acord de conviețuire, întemeiat pe cerințele „economiei familiare”.

Cu siguranță, biserică a cultivat îndemnul adresat tinerilor căsătoriți spre o iubire reciprocă, în cadrul căreia i se recunoștea bărbatului poziția privilegiată⁶. Pentru evitarea căsătoriilor necanonice bisericile greco-catolice respectă un rit de integrare, precedat de trei strigături în biserică, fiind anunțul public al viitoarei căsătorii, în excluderea unor posibile complicații. În consecință, prevederile

¹ Alexandru Duțu, *Dimensiunea umană a istoriei. Direcții în istoria mentalităților*, București, Ed. Meridiane, 1986, p. 5.

² *Ibidem*, p. 8.

³ *Enciclopedia României*, vol. II, p. 387.

⁴ Ion Velcea, *Tara Oașului. Studiu de geografie fizică și economică*, București, Ed. Științifică și pedagogică, 1964, p. 104.

⁵ Doru Radosav, *Sentimentul religios la români*, Cluj-Napoca, Ed. Dacia, 1997, p. 129.

⁶ Ștefan Lemny, *Sensibilitate și istorie în secolul XVIII românesc*, București, Ed. Minerva, 1990, p. 85.

legislative au impus anumite limite de vîrstă, o dispoziție ce prevedea minimum 16 ani pentru tinerele ce urmău a se căsători. Din registrele de căsătorie se evidențiază existența cazurilor de abatere de la prescripția legală, majoritatea nefiind sesizate ca o încălcare în cadrul rubricaturii „observațiuni”. Totuși, în parohia Bicsad, preotul consemna necesitatea acordării unei dispense speciale, pentru cununarea, la 23 februarie 1914, a unui flăcău de 19 ani, cu o fecioară de 15 ani și 7 luni⁷. O regulă a acestei societăți tradiționale era căutarea și alegerea partenerului dintre indivizi de aceeași condiție. Identificăm un puternic fenomen de endogamie, partenerii fiind aleși din aceeași comunitate. Rareori există în registre cazuri de alegere a partenerului din comunități imediat învecinate. În aceste comunități au primat considerentele materiale și prestigiul social în detrimentul sentimentelor. Restul țărănilor din comunitate erau preocupăți mai puțin sau chiar deloc dacă cei cununați se plăceau reciproc sau nu, singura obligație fiind respectarea îndatoririlor conjugale.

Matricolele parohiale abundă în cazuri de cununie a unor feciori cu vîrstă între 23 și 27 de ani, partenera fiindu-le o femeie văduvă având vîrstă între 30 și 40 ani⁸. Sunt predominante cununiile între bărbați văduvi cu vîrstă între 37 și 65 ani și fete fecioare având vîrstă între 16 și 30 ani⁹. Căsătoria reprezenta în fond o afacere a familiilor care punea la cale cununia.

Înregistrările cronologice evidențiază recăsătorirea ca pe un fenomen curent ce a dominat datorită accidentelor diverse ce duceau la pierderea partenerului, accentuată și de o constrângere a mediului și a ambientului economico-social. Se constată cununarea unor bărbați cu aşa notatele „femei desflorate”, având vîrstă între 19 și 23 ani, ce dobândiseră o anumită maturitate sexuală înainte de cununie. Presupunem că biserică greco-catolică a sănătionalat relațiile sexuale dinaintea cununiei, existând și o legislație ce pedepsea aceste delicte. Cu toate acestea, flagelul persistă în satele oșenești, iar preoții din parohiile Bicsad și Batarci s-au confruntat direct cu aceste abateri, evidențiate în cadrul rubricaturii „observațiuni”. Remediul acestei situații era luarea în căsătorie a femeii în cauză¹⁰.

Registrul parohial de căsătorie, evidențiază competența, nivelul pregătirii profesionale, cât și seriozitatea abordată de preot în îmbunătățirea informației. Pe lângă cazurile obișnuite de femeie celibatară sau fecioară, apare cea de-a treia situație, „femeie desflorată”. Matricola bisericăescă pentru cununie era un formular riguros ce cuprindea: condiția socială, domiciliul, religia, vîrsta, starea civilă, nașii și observații, în care urmău a fi prevăzute dispensele confesionale de căsătorie sau certificarea văduviei după caz. Toate aceste amănunte ne facilitează în anumite cazuri, constatarea timpului limitat pentru recăsătorire, în medie două luni după înmormântarea fostului partener. Omul în intimitatea sa era supus în permanență atotputerniciei divine însă, în egală măsură, sedus de tentațiile necreștine, aşa cum a fost dintotdeauna¹¹. Tentăția păcatului a subminat puternic morală, angajând biserică într-o luptă grea pentru protejarea codului etic tradițional. Procesele de divorț au surprins dificultățile conviețuirii familiare și grave stări conflictuale. Însă problema divorțului constituie o altă posibilitate de cercetare istorică.

Comportamentul controlat de biserică nu a exclus manifestările sau atitudinile ireverențioase din cadrul comunităților oșenești. Concubinajul a fost prezent în ciclul vieții familiare din lumea rurală. Remedierea concubinajelor se efectua prin cununarea persoanelor în cauză. Conform datelor furnizate de registrul de la Batarci, ele sunt consemnate drept o abatere de la prescripția legală, iar numărul lor este consistent¹². Între anii 1883-1918 constatăm, în registrul parohial din Turț, 14 cazuri inedite de cununii, în cadrul cărora partenerii dețineau aceeași vîrstă. Situația este unică în Țara Oașului și cuprinde atât tineri cât și maturi¹³.

În ciuda eforturilor bisericii greco-catolice de impunere a unei conduite adecvate vieții de cuplu, atât societatea cât și biserică au fost forțate de realitatea dură să-și încalce principiile. Datorită conservatorismului mental al comunităților oșenești, preotul s-a pliat și a acceptat situațiile, sau dacă

⁷ Arhivele Naționale, Direcția județeană Satu-Mare, Fond Parohia greco-catolică Bicsad, *Registrul de stare civilă pentru parohia greco-catolică Bicsad, Căsătorii: 1896-1918* (în continuare se va cita ANDJSM, Bicsad).

⁸ ANDJSM, Fond Parohia greco-catolică Batarci, *Registrul de stare civilă pentru parohia Batarci, Căsătorii: 1874-1907* (în continuare se va cita ANDJSM, Batarci). Pentru exemple concrete vezi Anexa I.

⁹ ANDJSM, Bicsad, loc. cit. Pentru exemple concrete vezi Anexa II.

¹⁰ ANDJSM, Fond Parohia greco-catolică Negrești, *Registrul de stare civilă pentru parohia Negrești, Căsătorii: 1890-1906* (în continuare se va cita ANDJSM, Negrești). Pentru exemple concrete vezi Anexa III.

¹¹ Doru Radosav, *op. cit.*, p. 11.

¹² ANDJSM, Batarci, loc. cit. Pentru exemple concrete vezi Anexa IV.

¹³ ANDJSM, Fond Parohia greco-catolică Turț, *Registrul de stare civilă pentru parohia Turț, Căsătorii: 1881-1918* (în continuare se va cita ANDJSM, Turț). Pentru exemple concrete vezi Anexa V.

nu, cel puțin a tolerat abaterile de la norma morală impusă de biserică, deoarece atitudinile irreverențioase nu puteau fi extirpate radical.

Moartea - un lucru valabil, orice definiție riscând să devină de la început incompletă, neîncăpătoare, deoarece trăsătura determinantă a morții o reprezintă varietatea, multitudinea de aspecte sub care ea se poate manifesta. Pe cât e de greu de definit, pe atât de ușor de recunoscut, fiind ușor de arătat *cum* este moartea, dar nu prea ne e la îndemână să spunem *ce* este ea. În esență, domină elementul terifiant, prezența unei angoase accentuată de o stare de spirit specială, moartea metamorfozându-se odată cu evoluția societății, preluând noi înfățișări. Toate acestea explică valabilitatea fenomenului și permanenta lui activitate.

În registrele de decese, se distinge particularizarea morții, deoarece fiecare individ are moartea sa, preotul realizând investigații legate de modul în care se produce. Astfel, se evidențiază caracteristicile unei morți supravegheate. Această percepție medicalizată asupra morții este o regulă respectată în matricolele bisericești, parohul înregistrând o adevărată stare civilă a morții individuale¹⁴. Rubricatura registrelor parohiale pentru decese, furnizează următoarele amănunte: timpul morții, numele decedatului, vârsta, mențiuni legate de felul morții, data înmormântării și menționarea locului, exemplificând cimitirul.

Între anii 1881-1918 a fost perioada marilor crize de mortalitate și al puseelor epidemice ce au secerat până la aproape 30-50% din populație. Dar cea mai răspândită, moartea infantilă, atinge cote alarmante victimizând cu precădere noii născuți. Principalele cauze ale morții infantile în satele oșenești erau „debilitatea din naștere”, „naștere fără vreme” și „slăbiciune din naștere”. Femeile însărcinate din cadrul acestor comunități au fost predispuse multor pericole accentuate de munca în gospodărie sau pe câmp, la care participau activ. După naștere, indiferența mamei facilită și grăbea decesul noului venit, atitudine accentuată de starea de indiferență (numărul mare de copii), condițiile dure de existență și nevoile cotidiene. Aceste multiple cauze anihilau și împiedicau orice afecțiune și sentimentalism față de noii veniți¹⁵. Mortalitatea infantilă s-a accentuat și datorită nemiloaselor pusee epidemice precum: „scarlat”, „vărsat”, „raparu”, „răcială”, „tusă rea”, „pneumonie” și „hârciogu”. Toate aceste imprejurări au cauzat importante pierderi demografice.

Ajuns la vârsta de 30 ani, membrul comunității oșenești, după o trecere severă prin toate încercările survenite de-a lungul existenței, dobândea șansa de a mai supraviețui maxim 30 de ani. Depășirea vârstei de 20-25 ani nu însemna eliminarea primejdiorilor, din contră ele amenințau neîncetat. Afecțiunile cele mai frecvente ce au decimat adulții, erau: „pneumonia”, „tuberculoza”, „oftica” și „tifosul”.

Între vârsta de 25-55 ani, sătenii aveau predilecția de a opta independent spre sinucidere, în cazul în care nu erau victimele unor omoruri provocate intenționat sau accidental. Ultima spovedanie și împărtășanie, își au locul lor bine determinat în ritualul și practica pietății individuale.

Moartea prin omucidere exprimă sfârșitul intempestiv al vieții unui individ care nu a beneficiat de sacamentele de dinaintea morții. Criminalii, sinucigașii și irreverențioșii - în cazul lor nu se specifică la „observațiuni” dacă erau supuși unei severități pe plan ritualic, cât și pe cel al percepției și sensibilității religioase. Așadar, o viață încheiată necreștineste, fie din cauza unei întâmplări, fie datorită unei trăiri irreverențioase, cu siguranță erau catalogate incidente suspecte.

În ciuda condițiilor dure de supraviețuire și a nenumăratelor ocazii de a-și pierde viața, vârsta a 3-a atinge maxim 70-70 ani, femeile fiind mai vulnerabile și predispuse spre îmbolnăvire. În genere, sătenii în etate din Țara Oașului mureau de bătrânețe sau erau afectați cu brutalitate de puseele epidemice. Principalele afecțiuni ce au decimat vârsta a treia au fost: „pneumonia”, „tuberculoza”, „nădușeala” și „oftica”.

Între 1881-1918, există mențiuni privind vârstele matusalemice, întâlnite în registrul parohial de la Turț¹⁶: un bărbat de 90 ani, la 1882, altul la 95 ani, la 1898 și o femeie de 100 ani la 1908 - decedați datorită bătrâneții. În fiecare sat din Țara Oașului s-au aflat două cimitire distințe. Primul, plasat în centrul satului, rezervat membrilor ce slujeau bisericii greco-catolice sau celor înstăriți din sănul comunității. Cel de al doilea, amplasat la periferie, pentru restul enoriașilor. Existența celor două

¹⁴ Doru Radosav, *op. cit.*, p. 151.

¹⁵ Toader Nicoară, *Transilvania la începuturile timpurilor moderne (1680-1800). Societate rurală și mentalități colective*, Cluj, 1997, p. 147.

¹⁶ ANDJSM, Turț, *Registrul de stare civilă pentru parohia Turț Decedați: 1881-1923*.

cimitire, era necesară deoarece: „celor înstăriți le e rușine să stea împreună cu cei săraci chiar după ce mor. Ei se gândeau că de nicăieri drumul către cer nu e aşa de oblu, și de sigur ca de lângă biserică”¹⁷.

Jocul vietii și al morții a cunoscut nesfărșite nuanțe. Este inevitabil de sesizat faptul că moartea pare să fi fost neîndurătoare în spațiul oșenesc, provocând grave dezechilibre demografice, situând moartea ca pe o componentă cotidiană. Cu siguranță, suferința a fost omniprezentă, iar rata mortalității va reuși să se mențină la cote înalte datorită sărăciei existente, accentuată de foamete și de înzestrarea tehnică defectuoasă. Comunitățile sătești aveau o productivitate scăzută și de cele mai multe ori nu dispuneau de recolte suficiente, pentru a-și asigura rezerva de hrană necesară, decât pe perioade relativ scurte de timp. Sărăcia, foametea și calamitățile naturale, au oferit teren fertil epidemiiilor, ce au secerat nenumărate vieți. Conținutul impropriu nutritiv de alimentație slăbea rezistența fizică a organismelor, ce devineau pradă ușoară agenților patogeni de tot felul¹⁸. Acestui tumult de cauze principale i se adaugă lipsa de îngrijire corespunzătoare - igienă și condiții de asistență medicală inadecvată, care facilitau rata înaltă de mortalitate. Toate cauzele împreună impregnau imaginea unei vieți aflate continuu sub amenințarea morții.

Conținutul s-a dovedit a fi o incursiune în registrele parohiale de stare civilă, fiind o cercetare experimentală, menită să reprezinte punctul de plecare pentru o analiză extinsă bazată pe un studiu comparativ între comitatul Sătmăralui și un alt comitat transilvănean.

Registrul parohial era suportul necesar pentru consemnarea datelor personale ale membrilor unei comunități de către preotul bisericii. În ciuda modelului standard al regisrelor, rubricatura, prin intermediul conținutului informațional, dobândește un caracter de particuaritate. Specificul informațiilor furnizate, simplist sau extins, marchează nivelul pregătirii profesionale a preotului cât și gradul de implicare în creionarea cât mai exactă a fiecărui caz în parte. Aparent ne stopează aspectul rigid al rubricaturii, dar pătrunzând în amănunte descoperim particularitatea informațiilor din fiecare registru.

În ținuturile din Țara Oașului, pătrunderea nouului este imposibilă, datorită conservatorismului mental al colectivității, subordonat tradiționalismului local. Mariajul a fost un acord de conviețuire, în care cununia rămâne o afacere a familiilor, primând considerențele materiale și prestigiul social, în detrimentul sentimentelor. Moderatorul direct al manifestărilor ireverențioase era preotul, forțat în a aborda o soluționare amiabilă în cazul diverselor abateri.

Moartea rămâne o componentă cotidiană, ce declanșează gravedezilibre demografice, accentuate de ambientalul geografic și social-economic. Terorizat de spectrul morții, sfârșitul de secol al XIX-lea și începutul secolului al XX-lea evidențiază lupta susținută de către membrii comunităților oșenești în prelungirea vieții.

MARIA JEANINA ŞERDAN
Universitatea „1 Decembrie 1918”
Alba Iulia

ANEXE

I. Cununarea feciorilor tineri cu vârste între 23-27 ani, partenera fiind o văduvă cu vârstă între 30-40 ani:

Satul	Data înregistrării:	Vârsta:	Statutul:
		Bărbat Femeie	
Batarci	4 octombrie 1883	25 ani 35 ani	Celibatar Văduvă
	10 noiembrie 1885	25 ani 35 ani	Celibatar Văduvă
	23 iulie 1891	32 ani 40 ani	Celibatar Văduvă
	16 februarie 1895	26 ani 37 ani	Celibatar Văduvă

¹⁷ Apud Ștefan Lemny, *op. cit.*, p. 130.

¹⁸ Toader Nicoară, *Variatii climatice și mentalități colective în secolul al XVIII -lea și începutul secolului al XIX -lea*, în *Studii și comunicări*, VII - VIII, Satu-Mare, 1986-1987, p. 128.

	17 noiembrie 1896	24 ani 41 ani	Celibatar Femeie deflorată
Bicsad	3 februarie 1897	25 ani 35 ani	Celibatar Văduvă
	1 noiembrie 1901	24 ani 30 ani	Celibatar Văduvă
Negrești	Octombrie 1891	24 ani 38 ani	Celibatar Văduvă
Turț	Februarie 1883	26 ani 30 ani	Celibatar Văduvă
	Noiembrie 1887	26 ani 40 ani	Celibatar Văduvă
	Ianuarie 1895	22 ani 50 ani	Celibatar Văduvă

II. Bărbați văduvi, vârsta 37-65 ani cununați cu fete fecioare având vârsta între 16-31 ani:

Satul	Data înregistrării:	Vârsta: Bărbat Femeie	Statutul:
Batarci	25 octombrie 1877	40 ani 18 ani	Văduv Fată fecioară
	15 ianuarie 1881	50 ani 18 ani	Văduv Fată fecioară
	8 august 1889	52 ani 19 ani	Văduv Fată fecioară
	30 mai 1895	65 ani 31 ani	Văduv Fată fecioară
Negrești	Iunie 1896	45 ani 29 ani	Văduv Fată fecioară
	Martie 1894	55 ani 33 ani	Văduv Nemăritată până acum cu lege
	Iulie 1898	40 ani 17 ani	Văduv Fată fecioară
	Iulie 1905	57 ani 20 ani	Văduv Fată fecioară
Turț	Iunie 1882	48 ani 21 ani	Celibatar Fată fecioară
	Februarie 1883	48 ani 24 ani	Văduv Fată fecioară
	Februarie 1884	37 ani 17 ani	Văduv Fată fecioară
	Februarie 1903	63 ani 29 ani	Văduv Fată fecioară
	Septembrie 1907	50 ani 24 ani	Văduv Văduvă
	Septembrie 1909	35 ani 16 ani	Celibatar Fată fecioară
	Mai 1910	52 ani 25 ani	Văduv Văduvă

III. Cununarea unor bărbați cu așa numitele „femei desflorate”:

Satul	Data înregistrării:	Vârstă: Bărbat Femeie	Statutul:	Mențiuni speciale
Batarci	9 iulie 1887	22 ani 22 ani	Celibatar Femeie deflorată	Au trăit nelegitim 4 ani.
	17 noiembrie 1896	24 ani 22 ani	Celibatar Femeie deflorată	Au locuit în co-mună necununați mai mulți ani.
	17 noiembrie 1897	24 ani 24 ani	Celibatar Femeie deflorată	Au locuit în co-mună necununați mai mulți ani.
	22 noiembrie 1899	23 ani 23 ani	Celibatar Femeie deflorată	Au locuit în co-mună necununați mai mulți ani.
Bicsad	Octombrie 1898	24 ani 19 ani	Celibatar Celibatară	Mireasa fată des-florată de către mirele cu care s-a cununat.

IV. Concubinaje:

Satul	Data înregistrării:	Vârstă: Bărbat Femeie	Statutul:	Mențiuni speciale
Batarci	24 noiembrie 1888	24 ani 25 ani	Văduv Femeie deflorată	Au trăit în concubinaj mai mulți ani.
	Iunie 1893	40 ani 41 ani	Celibatar Văduvă	Au trăit în concubinaj mai mulți ani.
	10 iunie 1897	27 ani 46 ani	Celibatar Văduvă	Au trăit în concubinaj mai mulți ani.
	17 noiembrie 1897	24 ani 26 ani	Celibatar Văduvă	Au locuit în concubinaj mai mulți ani.
	5 august 1903	60 ani 39 ani	Văduv Văduvă	Au trăit în concubinaj mai mulți ani.
	31 octombrie 1907	46 ani 26 ani	Văduv Văduvă	Au locuit în concubinaj mai mulți ani.

V. Turț, cele 14 cazuri inedite de cununie:

Satul	Data înregistrării:	Vârstă: Bărbat Femeie	Statutul:
Turț	Noiembrie 1883	18 ani 18 ani	Celibatar Fată fecioară
	Decembrie 1884	18 ani 18 ani	Celibatar Fată fecioară
	Decembrie 1884	60 ani 60 ani	Văduv Văduvă
	Noiembrie 1885	50 ani 50 ani	Văduv Celibatară
	Februarie 1892	60 ani 60 ani	Văduv Văduvă
	Iunie 1903	34 ani	Celibatar

		34 ani	Văduvă
	Noiembrie 1903	20 ani 20 ani	Celibatar Fată fecioară
	Februarie 1904	25 ani 25 ani	Celibatar Văduvă
	Mai 1904	18 ani 18 ani	Celibatar Fată fecioară
	Noiembrie 1904	40 ani 40 ani	Văduv Văduvă
	Noiembrie 1907	25 ani 25 ani	Celibatar Celibatară
	Mai 1914	19 ani 19 ani	Celibatar Fată fecioară
	Noiembrie 1918	18 ani 18 ani	Celibatar Fată fecioară
	Decembrie 1918	31 ani 31 ani	Celibatar Celibatară

LE MARIAGE ET LE DÉCÈS DANS LES REGISTRES DE L'ÉTAT CIVIL DES PAROISSES DE ȚARA OAŞULUI (1880-1918)

RÉSUMÉ

Le contenu de l'exposé c'est une incursion dans le monde du mariage et de la mort, tout en présentant le tumulte de la vie des païses greco-catholiques de Tara Oașului, à la fin du XIX-ème et au début du XX-ème.

Les registres de l'état civil - nécessaires dans la notation des mariages et des décès - étaient un instrument d'évidence et un source historique qui contiennent des constatations de la réalité.

Les villages de Tara Oașului, partie intégrante du comitat de Satmar, ont été la scène des grands efforts pour survivance, dans un milieu hostile, dont la victime était l'homme. Le mariage, dans son essence, était un accord de cohabitation, une affaire des familles, ou considérants matériaux et le prestige social avaient une grande importance, au détriment des sentiments.

Le mort a été implacable dans les villages de Tara Oașului, provoquant de graves déséquilibres démographiques et devenant une composante commune de la vie.

Terrorisés par le spectre de la mort à la fin du XIX-ème et le début du XX-ème, mettent en évidence la lutte des communautés de Tara Oașului, dans le prolongement de la vie.